

издания не само из Русия, Влашко, Сърбия и Австрия, но и на юг от р. Дунав.

Разбира се, Браила не е и не е можела да бъде своеобразен обетован остров за възрожденската ни преса. И тук вестниците и списанията носели белезите на позакъснялото и позабавено развитие на българската журналистика - липса на добре подготвени професионални вестникари и печатарски работници, недостатъчно техническо осигуряване, пропуски и недостатъци от организационно естество, жанрово еднообразие, хронично безпаричие и т.н. Всички тези трудности рефлектирали върху продължителността на живота на браилските издания, които също страдали от всеобщата за доосвобожденския печат нефелност - едно наследствено заболяване, великолепно и с чувство за самоирония пресъздадено от Петко Р. Славейков още през 1864 г.: „Излязох аз из одаята, намерих една захвърлена от децата сурвакница, вземам я и упътвам се най-напред да сурвакам побратима си „Съветника“ и посестрима си „Турция“, отивам при „Съветника“ но що да видя, той сурвакан не, ами и пресурвакан и ушите му били обрулили неговите народни сурвакари; отивам при „Турция“ и я намервам, че си пари кокалите и тя от сурвакане. Хади, рекох, да ида да посетя „Пчелата“, но намерих я, че тя замръзнала и се сдула; отбих се при „Духовните книжки“, но сварих и тях таман като ги раздуховничат; упътвих се да ида при „Бъдещността“, но ней и мястото ѝ изстинало. Отчаян за моите по земята познайници, аз дигнах очи да видя тези, които са по небето, и ето едната от „Зорниците“ гаснее, а другата вече и погаснала ...“⁴

2. Вторият проблем е свързан с изясняване на реалния брой на издаваните в Браила български вестници и списания. В досегашната научна литература по този въпрос съществуват известни неясноти. Маньо Стоянов и Николай Жечев отбелязват например 21 български вестника и списания, излизали в Браила между 1863 и 1878 г.⁵, Елена Сюпюр изброява 22 издания,⁶ а Георги Боршуков - 23.⁷ Подобно разминаване се дължи в най-голяма степен на липсата на достатъчно автентични свидетелства, без които опитите за по-пълно осветляване историята на българската преса в Браила са предварително обречени на провал. Да припомним, че за почти половината от интересуващите ни вестници и списания не разполагаме с никакви конкретни данни. По стечение на обстоятелствата след Освобождението не е оцелял (или поне все още не е открит) дори по един екземпляр от такива емблематични за емиграцията ни издания като „Кукуругу“, „Гражданин“, „Кърлеж“, „Петел“, „Клепало“, „Жаба“, „Urbanulu“, „Браилски телеграф“, „Михал“, „Момче“, „Български лъв“ - общо 11 вестника, съставляващи всъщност половината от печатаните в града български вестници. За две издания - „Оса“ и „Юнак“ разполагаме с по един брой, а от често хуления „Хъш“ времето е пощадило само два броя.